

פרוטוקול משיבת א' של הועדה לעניני פנים

שהתקיימה ביום ג' ו' ניסן תש"ט,
(5.4.1949)

נוכחים :

מפא"י,	-	בן-צבי יצחק	(1)
מפא"י,	-	גורי ישראל	(2)
מפא"י,	-	דובדבני יחיאל	(3)
החזית הדתית,	-	זרהפטיג זרח ד"ר	(4)
קומוניסטים,	-	טובי סופיק	(5)
מפא"י,	-	חושן אבא	(6)
פרוגרסיביים,	-	כהן אידוב	(7)
החזית הדתית,	-	מינץ בנימין	(8)
מפ"ם,	-	סנה משה	(9)
הרשימה הדמוקרטית,	-	סיף אלדין זועבי	(10)
מפ"ם,	-	פראי אלצור	(11)
לוחמים.	-	פרידמן-ילין נתן	(12)

מוזמנים :

שר הפנים,	-	משה שפירא	(1)
ממשרד הפנים,	-	מר קיסילוב	(2)
ממשרד הפנים,	-	ד"ר הורנשטיין	(3)
מחלקת המנגנון,	-	ד"ר אריאן	(4)
שר המשפטים.	-	פ. רוזנבליט	(5)

נעדרים :

מפא"י,	-	הכהן דוד	(1)
חרוזה.	-	מרלין שמואל	(2)

יו"ר הועדה מר מינץ בנימין - החזית הדתית.

עלינו לדון בשני סעיפים:

היו"ר ב. מינץ :

(1) תיקון פקודת העיריות

(הארכת תוקף),

(2) חוק לתיקון פקודת עובדי ^{אמנת}

ארץ-ישראל, תש"ט 1949.

אני מברך את שר הפנים ושר

המשפטים שהופיעו לישיבתנו זו ויאמרו לנו את דברם בקשר לעבודת
ועדה זו.

אבקש, בסוף ישיבה זו, לדון

על סדרי עבודתנו להבא. אולם, לפני שנתחיל בעבודה הסדירה,
הייתי מציע שנקבל סקירות מקיפות מהשרים או באי-כוחם הנוגעים
לעבודת ועדה זו.

ועתה, לסדר היום, לתיקון

פקודת העיריות.

הצעת החוק שלפניכם - תיקון

פ. רוזנבליט :
שר המשפטים.

לפקודת העיריות - וכן כל התקנות

לשעת חרום תקפן עומד לפקוע לפני ה-14 לאפריל (חדשים מיום
שהכנסת התחילה בעבודתה). כוונת תיקון זה הייתה להטיל מט לשעת-
חרום, בשעה שהמועצות נמצאו כמצוקה כספית. לא כל העיריות השתמשו
בזכותן זו ולכן עומדת לפנינו השאלה אם יש צורך בארכה לתקנה זו,
החלה רק על שנת הכספים 1948/49, ז.א. רק עד יום ה-31 למרץ 1949.
אם במקרה שמועצת עירייה לא השתמשה עד עתה בזכותה זו, אינה יכולה
לעשות זאת עתה.

לדעת משרד-המשפטים אין חשש שע"י

אי-הארכת החוק, לא תוכלנה העיריות להמשיך בגביית המסים שטרם
ניגבו, בהתאם לחוק זה. אולם, היועץ המשפטי של משרד הפנים מציע,
לשם זהירות, להאריך את תוקף החוק. מצדנו אין אף כל התנגדות
והייתי ממליץ על הארכה זו.

איני רואה כל הצדקה בחוק זה המוטל

א. פלוי :

בעיקרו על השכבות העממיות. איני

סבור שיש צורך בארכתו וע"י כך הארכת העוול שנעשה עד כה בחוק זה.

אם ישנו ספק ולפא גם הקטן ביותר,

אידוב כהן :

מוטב לאשר את ההארכה.

איני חושב שע"י אי-הארכה ייגרם קושי

ז. ורקהפטיג :

בהמשכת הגבייה, לצא אנא אאאא אא.

סבורני, על כן, שאין כל צורך בהארכת התיקון.

הריני מדגיש, אם ישנו בטחון שיוכלו

י. גורי :

להמשיך בגביית החובות - ניחא. ולא -

אם ישנו ספק, צריך לאשר את ההארכה. אאאאא אלה שטרם שילמו ולרוב

הנם בעלי-יכולת, אינם מפגרים אלא סרבנים, אנשים שרצו להשתמש

מתשלום. אין כל הצדקה מוסרית-חברתית לתת להם פרס.

לאחר דיון הסכים רוב הועדה לארכת תוקף

התיקון.

זכות הסתייגות בפני הכנסת.

היו"ר ב. מינץ :

אנו עוברים לסעיף השני - חוק לחיקון

פקודת עובדי ארץ-ישראל תש"ט 1949.

כוונת סעיף זה להאריך את תוקף הפקודה כדי לאפשר לוועדת המנגנון

לסיים את עבודתה.

פ. רוזנבליט :
שר המשפטים .

הממשלה מינתה בשעתו 3 ועדות בשלוש

הערים שהיו ועדות ציבוריות-פניעצות

ומתפקידן היה לעבור ולבדוק את תיקי הפקידים שעברו משרות בממשלה-

המנדט לשרות המדינה, לשמוע עדויות בקשר לכך ולהוציא את המלצותיהן.

ועדות אלה חילקו את הפקידים ל-3 סוגים : א', ב' ג'. על סוג א'

נמנים אלה שהמליצו ~~אלו הפקידים שיש להם זכות~~ להעבירם לשרות המדינה

ללא כל היסוסים. על סוג ב' נמנים האנשים שבנוגע להם ישנם

חשדות קלים. במקרה זה מתרים ~~בם~~ ומוסרים לשיקול דעתו של השר הנוגע

בדבר אם להשאירם בשרות המדינה או לא. בסוג ג' - אלה שנפסלו.

עד עתה נבדקו 3497 פקידים שהשבצו - בסוג א' - 2920 פקידים,

בסוג ב' - 332, בסוג ג' - 245 פקידים. נשארו עוד לבחינה כ-600

פקידים ודעת מחלקת המנגנון היא כי ²⁰¹²חדשיים יספיקו לעבור על

600 תיקים אלה. אם יהא ברצון הממשלה לפטר פקידים, בהתאם להחלטות

הועדה, יהיה עליה לעשות זאת בגבולות החדשיים האלה. למפוטרים

ניתנת הזכות לערעור.

חושבני שהכרחי להאריך חוק זה

לעוד חדשיים.

בתנאי שהעבודה תיגמר בתקופה זו.

ברצוני לציין שחלק גדול מעובדי

המדינה ששרתו בעבר בממשלת המנדט, מילאו תפקיד לאומי במשך שנים

רבות. וכדיבורים על השחיתות בקרב כלל העובדים הטילו עליהם זל.

רק 6% נמצאו פסולים ולא היה צורך להרבות בדיבורים אלה.

ז. זורהפטיג :

יפה עשתה הממשלה בערכה את הבדיקה.

אולם, עלינו לחשוב עתה על אפשרות

של חזרה בתשובה לאלה שנפסלו.

מסופקני אם חדשיים יספיקו לסיום

הבדיקה, על כן, הנני פונה לשרים בבקשה להגדיל אתהמנגנון בועדות

אלה כדי שתוכלנה לסיים עבודתן בהקדם.

נ. פרידמן-ילין :

למען החברים שלא היו במועצת המדינה,

אבקש אינפורמציה כיצד הרכבו הועדות

ומה היו סדרי עבודתן.

א. כהן :

הועדות לא הטילו זל על עובדי המדינה

שעברו מממשלת המנדט. אלמלא חוקמו

הועדות - היה נשאר זל. ציבור עובדים זה אינו סובל מהחשדות שהוטלו

עליו, אלא ממצבן הכספי. הם עדיין מקבלים את משכורת מממשלת המנדט

שאינה מספיקה. אם יש צורך להחיש, הרי כודאי גם מבחינה זו.

חושבני שיש מקום לחנינה, לאחדים

מהנפסלים, שאינם עבריינים, והנם מפרנסי משפחות.

י. גורי :

הארכה זו של חדשיים דרושה בעיקר

שלא הופעלה עד כה, ולסיים את עבודתה. אם שר המשפטים חושב שאין צורך לשם כך ביותר מחדשיים, אנו חייבים לקבל את דעתו.

היו"ר ב. מינץ :

אבקש מהשרים לומר לנו, מהו לדעתם הזמן הדרוש להם באופן סופי, בכדי

לסיים את עבודת הועדות ושלא יהיה צורך להעלות בעיה זו שנית.

מ. שפירא :
שר הפנים.

מוטב להאריך ^{למדי} ~~לחדש~~ ולתת לוועדה

במקום חדשיים שלושה חדשיים. שלא

יהיה צורך לבוא בעוד חדשיים ולבקש הארכה נוספת.

מ. סנה :

בין עובדי המדינה הנוגעים בדבר,

ישנה התמררות גדולה ואי-בטחון.

לא נהיה צודקים אם נאריך מצב זה ללא צורך.

י. בן-צבי :

איני רואה צורך מוצדק להאריך

יותר משביקשה מממשלה.

מ. סנה :

אחוז הנפסלים היה קטן. את המקרים

הקשים והבולטים היה על הממשלה

לברר בראשונה וסבורנו שמקרים נוספים במספר גדול לא יימצאו.

במקרה שבעתיד יימצא בין עובדי המדינה אדם המסוכן לציבור,

תמיד תהא לממשלה האפשרות לפטר. הארכה זו נותנת לממשלה סמכות

יחרה לפטר עובדים ללא מתן נימוקים. עלינו להפסיק סמכות זאת.

מוטב שנגן על העובדים ולא על הממשלה שלה סמכויות רבות.

אני שומר לעצמי את הזכות

להתנגד לכל הארכה.

פ. רוזנבליט:
שר המשפטים.

הועדות הן ציבוריות ועבודתן היתה
רצויה מאד. אין בכוונת הממשלה

להשפיע על עבודתן וכמו כן אינה קשורה באופן פורמלי בהמלצותיהן
שלמעשה הן הקובעות.

חושבני שיעשה עוול ל-3500 הפקידים

שעברו את הבחינה, באם נשחרר עתה מבקורת 600 עובדים שטרם עברוה,
רק מפני שהועדה לא הספיקה לעבור על תיקיהם.

הייתי מציע לאשר לועדה^{האגודה} שלושה חדשים,

כדי שתוכל לסיים עבודתה באופן סופי.

מ. סנה:

את הבריקה יש להמשיך. אולם, עלינו
להפסיק את הסמכות המיוחדת שיש לממשלה

לפטר עובדים ללא מתן נימוקים.

נתקבלה החלטה לאריך את החוק לתיקון פקודת עובדי

ממשלת ארץ-ישראל, חש"ט 1949.

חבר הכנסת מ. סנה שומר לעצמו זכות להסתייגות,

להתנגד אצל להארכה.

החלט להזמין לישיבה הבאה, את ב"כ המשרדים הנוגעים

לעבודת הועדה ולשמוע מפיהם על עבודת משרדיהם ותכניותיהם.

פ. בן-צבי:

אבקש להזמין לישיבה הבאה מתרגם

ולאפשר גם לחברי הכנסת שאינם מבינים עברית, להשתתף בישיבות הועדה.

ט. טובי :

אבקש להמציא לחברים, בעיקר לאלה

שאינם מבינים עברית, את סדר היום

והענינים שבהם ידענו בישיבות הועדות, ~~אצאאאאאא~~ זמן ידוע לפני הישיבות, כדי שיוכלו לעיין בחומר ולהכיר את הבעיות שתעמודנה לפניהם.

י. צידון :

שאלת המתרגם תיפתר בימים הקרובים.

פרוטוקול משיבה א' של הועדה לעניני פנים

שהתקיימה ביום ג' ו' ניסן תש"ט
(5.4.1949)

ה ח ל ט ו ת

(א) הועדה החליטה להאריך את תוקף התיקון

לפקודת העיריות - לחדשים אחדים.

חברי הכנסת א. פראי וטופיק טובי,

שומרים לעצמם את הזכות להסתייג מהחלטה זו.

(ב) הועדה החליטה להאריך לחדשים את

תיקון פקודת עובדי ממשלת ארץ-ישראל תש"ט 1949.

חבר הכנסת מ. סנה משאיר לעצמו את הזכות

להסתייגות, להתנגד להארכה זו.